

Øster og Nørre Horne herreder: justitsprotokol 1709-21.

(B 82 F, 1). (Film M. 30.675).

Foliering bortsmuldret.

Anno 1711 den 31. augusti.

Sr. Svenning Andersen fra Varde fremstod på sr. Johan Copie, residerende i Glibstrup, kongelig hof trompeter, hans vegne, udi hans egen nærværelse, og forestillede 2de varsels personer Jens Christensen af Glibstrup og Jørgen Michelsen af Syne, hvilke afhjæmlede efter loven, det de efter en memorial kaldsseddel, som skal findes folio 132.

Der næst for det andet fremlagde Svenning Andersen hr. trompeter Johan Copies skriftlig indlæg på papir af no. 18, som skal findes folio 132, som for retten blev læst og påskrevet, [lydende] udi citerede 4te nummererede dokumenter, skal ligeledes følge udi tingbogen folio 132.

Regningen, udi indlægget mentioneret, er således lyden-de folio 133.

Som alle for retten blev læst og påskrevet, hvor på monsr. Johan Copie erbød at præstere sin ed efter hans indlægs videre bemelding.

For retten fremkom sr. Jens Slotstrup fra Højgård på vel-fornemme mand Rasmus Nielsen af Skærlund hans vegne og egen nærværelse. Foregiver, at som han af monsr. Johan Copie, hoftrompeter, søger for en del penge, som efter indgivne regning hans stifson Niels Andersen en del der af opføres at skal have fortæret med videre til skolegang og

andet, som bemeldte regning videre udviser, da som bemeldte Rasmus Nielsens stifson Niels Andersen sin fædrene arv under værgemål til hans farbroder er [fremført], hvorom Rasmus Nielsen ikke ved, hvor meget samme fædrene arv kan bedrage. Deraf så kommer det noget sært, at bemeldte monsr. trompeter ej aleneste i denne oprettede forening om bemeldte drengs antagelse til trompeter kunstens læres antagelse, så og skolegang og videre bekostning opført er, klartigen fornemmes at have forbigaet både formynderen og stiftader Rasmus Nielsen, som udi sådan indtingning med billighed burde at have consentteret, i fald samme af kraft skulle anses, og ikke i så vigtige sager ladet sig fornøje med moder og ~~sognens~~^{sognens} der om gjorte forening, som begge i slige tilfælde ikke ere deres egne værge, og fast ikke myndige sligt at indgå.

Angående den her udi retten af Rasmus Nielsen til bemeldte monsr. trompeter tilstillede missive, hvorved kan ses, de lige som ville bruge til et beviseligt dokument, hvad samme penge skulle have så lovet at indgive, da dog det er af langt anden beskaffenhed, når samme på sine steder til påkendelse bliver fremlagt, at Rasmus Nielsen i ingen måder på sin stiffsens vegne nogen kontrakt eller forening haver oprettet eller indgået, hvilket han selv således forklarer. Begærtes deraf samme missiver ej aleneste efter påstand i tingsvindets akt bliver indført, mens ender efter indstæuning til eftersyn og påkendelse til Nørvang Tørrild herredsting, in orig måtte blive fremvist, hvor da videre forklaring at ~~gjort~~ samme sags beskaffenhed fuldkom meligen skal blive gjort.

Svenning Andersen her til korteligt svarede, at i hvor
vel Rasmus Nielsen ved sin fuldmægtig monsr. Jens Søtte-
rup lader sætte en farve på sagen, ligevist som han udi-
foreningen med monsr. Johan Copie om sin stiftsens med-
tagelse til København, trompeten, kunstens lære etc., så
dog hverken skal eller kan Rasmus Nielsen nægte, han jo
såvel som sin hustru samme jo tillige af monsr. Johan Co-
pie indstændig begærede, ja med de ord af Rasmus Nielsen
der hos, at han alene var den, som først til sådant havde
været ophav, hvilket igen konfirmses ved fremlagte mix-
sive af 20de januar sidst fra ermeldte Rasmus Nielsen, der
nok som bliver i sin valeur. For resten erbød ermeldte
Johan Copie endnu efter indlæggets bemelding sin ed at
gøre, og var så efter alt tingsvinde beskrevet begæ-
rende, som og blev stedt.

Øster og Nørre Horne herreder: justitsprotokol 1709-21.
 (B.82 F, 1). (Film M. 30.675).
 Foliering bortsmuldret.

Anno 1711 den 14. september.
 [til: Anno 1711 den 31. augusti]

Den memorial kaldsseddel, som på Kongelig Majestæts hofstrompete, seigr: johan Copie hans vegne forhen på folio 129 af monsr: Svenning Andersen i retten er produceret, lyder som følger:

Memorial for kaldspersonerne mundtlig at stævne.

Med 14ter dages varsel fra i dag til Øster - Nor herredsting, som er den 31. august, lader hofstrompeteren johan Copie indicere Eder Rasmus Nielsen Schierlund for bevisligheder og regningers producering, angående den bekostning som er gjort på ~~Ederz~~^{Ederz} son Niels Andersen, imedens han havens været under bemeldte hofstrompeters information, som 3 Rasmus Nielsen uden raison vægrer at betale, hvorefter johan Copie agter et lovgyldigt tingsvidne at erhverve. Desliges for dom udi forestående sag at lide stævnes ovenbemeldte Rasmus Nielsen til Nørvang Tørrild herredsting den 5te september førstkommande. Endelig for processens måde kaldes i lige måder Eders son Niels Andersen til ovenstående tider og steder at møde, hvad 3 der imod kan have at svare.

Monsr: Copies indlæg på papir af no. 18, forhen folio 129 i retten fremlagt, er meldende ord på anden således:

Ædle rettens administrateur på Øster Nør herreds ting!

Som jeg efter afhjemlede varsels videre formelding her til tinget til i dag haver ladet indictere Rasmus Nielsen i Skærtund for bevisers producering i retten at påhøre etc., angående hans støffson, nævnlig Niels Andersen, som jeg for nogen tid siden på hans og kones meget indstændig begæring havde med mig taget til København, i henseende først at holde hannem i skole, også at lære hannem trompeter kunsten, og videre efter mulighed hannem til en herre befordre, så til bevis udi sagen produceres først Rasmus Nielsens til mig ergangne skrivelse, dateret 20de janvari 1711, no. 1, ved hvilken han besvarer en min hannem noget tilforne fra København tilskrevne, indeholdende, at der som hans son Niels Andersen, som nu var kommet sig noget af sin svaghed, han da en temmelig lang tid havde ligget udi, skulle efter sine foreldres forklen gjorte begæring og forslag lære trompeter kunsten, som han og havde lyst til, skulle forsikre mig om hans lærepenge 100 rdl., som sædvanlig den for gives, ved min hjemkomst at betale, tillige med den omkostning jeg på hannem havde anvendt, og da med første skikke mig hans fødselsbrev. Og som Rasmus Nielsen da ved samme sin skrivelse tilskikker mig fødselsbrevet, der i lige måde herved in originali produceres af samme dato som brevet, nemlig den 20de janvari 1711, no. 2, og han tillige i skrivelsen forsikrer mig ved hjemkomsten at contentere. — Så tog jeg straks hans son, forne Niels Andersen, i trompeter kunsten under information, og der ved vedholdte såvel udi København, som siden da jeg var kommen her hjem til Jylland, så han derudi allerede var så perfekt, at han der med kunne betjent

et kompagni. Mens som jeg efter min hjemkomst her til landet i otte dages tid før St^e Mortens dag gav men for næ Niels Andersen på sine forældres begæring forloov at rejse hjem på en par dages tid, og han sig ikke siden til hans lære lod indfinde, tilskrev jeg faderen, merbenevnte Rasmus Nielsen, under dato 13de juli 1711 af indhold, som biføjede kopi missive, no. 3, udviser, hvor på jeg ej erholdt var førend under dato 18de juli næsteften, således som herved fremliggende hans original missive, no. 4, formelder. Da som Rasmus Nielsen endnu hverken har gjort mig fornøjelse for den omkostning jeg på sønnen, for næ Niels Andersen, både i København og på rejsen frem og tilbage har anvendt, eller lærepengene, han ikke heller har ladet sønnen indfinde sig udi sin lære igen, hvorved kunne væren forhåbning om betaling i sin tid, så jeg nødes til min ret på lovtig måde hos Rasmus Nielsen at søge, siden hans sidste missive, fremlagte no. 4, ene og alene sigter til udflugter, som ødle rettens administrateur notsom kan fornemme. Så producerez for det femte regningen over, hvis jeg formener hos Rasmus Nielsen for indbemeldte hans sons bekostning og lærepenge billigen kan tilkomme. Og erbyder så min ed at aflegge på al min herved anførte forklaring over søgens beskaffenhed i alle måder sandfærdig at være, som formodes ej heller i noget af Rasmus Nielsen at blive modsagt, siden han aldrig andet med sandhed kan præstere. Endelig og til slutning tilbyder jeg ~~sæsonen~~ endnu som forhen at modtage Niels Andersen udi sin lære igen /: om han sig straks i så måde indfinder :/ og hannem derudi videre perfektionere, og til den ende [vi] jeg holde på min egen bekost-

ning til hans læretid er ude, og han derved bliver []
karl, og da efter forrige tilzagn anvende min glid han-
 nem [at] fortjælpe, imod jeg som meldt, ~~og~~ sker
fornøjelse af faderen for min billige prætention. []
] så efter hvis i dag i sagen passerer, mig tingsvidne
måtte beskriven meddeles.

Forblivende ødle rettens administrateurs tjenestfærdigste
tjener Joh. Copie.

Oster Nør herreds ting den 31. august 1711.

Rasmus Schierlunds missive af 20. januar 1711 til monsr.
Copie ergangen, forhen folio 132 i indlægget omrørt, og folio
129 produceret [no. 8], lyder som efterfølger:

Højærede og fornemme gode ven, Hans Kongelig Majes-
stæts trompeter, Joh. Copie!

Jeg takker ham for hans gode skrivelse, som lyde om
Niels Andersens fødselsdag, og hans kæreste var rejst til
mig, og hun blev den. Hvad penge er angående, som han
skriver om [ud at se] hvorledes vi mager det, når Gud vil
den gode mand kommer hjem, og vi vedtaler, så tror jeg,
vi bliver content der om. Jeg ligger ganske syg fra 14 dage
før Michelsdag og til jul, nu haver kommen mig noget,
men er ikke ganske frisk endnu. Men jeg takker ham
ganske ydmug for drengen, han har stor omsorg for. Jeg
vil ham med al kært Gud i vold befalet, og ønske en glæ-
delig ny år at fuld gude med fred og færlighed,

Schierlund,
den 20. januar anno 1711.

hans ydmug tjener
R N Schierlund.

P.S. Vær så god hilsen min kære son Niels Andersen
fra mig og hans kære moder.

Her hos folger overstaende missives påskrift så lydende:

Hans Kongelig Majestæts trompeter sr. Johan Copie dette ydmug til hørende ad København.

Derefter Niels Andersens fødselsbrev, forhen folio 132 i indlægget anmeldet, således:

Efter begæring attesteres herved, at Niels Andersen Schierlund, værende nu hos Hans Kongelig Majestæts trompeter sr. Johan Copie i København, er barnfødt her i Brænde sogn af vi fornemme og meget gudfrugtige ægte forældre anno 1696, hans salig fader var den velfornemme og velforstandig dannemand Anders Jensen, boende forhen i Schierlund, hans moder er den dyd- og Gud kær havende dannekone Maren Christensdatter, nu sr. Rasmus Nielsens, bosisiddender på Schierlund, og den samme forbenvante unge person Niels Andersen er kommen af så skikkelige forædre, har han, den tid han var her hos sine forældre, vist i sine unge år ej at udarte fra forældrenes dyd og godhed, frygtet Gud, været sine forældre underdanig, og i alt vist sig sommelig i liv og levned, hvilket bekræftes

Brænde Præstegård, den 20. janvari 1711.

Henrich ferne, pastor loci. R.N. Schierlund.

testerer jeg jens Nielsen.

Næst efter omrøres i forindførte indlæg folio 132 en fra monsr. Copie til Schierlund ergangne missive af dato den 13. juli 1711 no. 3, så meldende ord fra anden, som efterstår:

Velfornemme sr. Rasmus Nielsen, tilforladende ver!

Som jeg efter hans hustrus begæring sidste afgigte 17. juni
bevilgede Eders son Niels Andersen på en otte dages tid at
hjemrejse, og siden samme tid, som nu alt er 3 uger over
tiden, imod forhåbning aldeles intet til hans tilbagekomst
og indfindelse i sin lære har fornunnet, har ikke engang
hørt, enten han sig i sin lære mere vil lade indfinde eller
ikke. Så forårsages jeg /: sædeler som han forsommer sin
exercitie udi trompeter-kunster, ja moxen ganske forglem-
mer det, han har lært, da han dog allerede har gjort så god
anfang :/ herved at forespørge af hvad årsag slig ophold han-
nem til største forsommelse og skade tilføjes? Jeg kan ikke
gøre mig de tanker, at de derved skulle mene hannem ganske
fra mig uden nogen vederlag for hidindtil hafte umage og be-
kostning, eller bevilling af mig, som de hannem til infor-
mation og undervisning har betroet, drengen til så stor
ruin, som han gerne ønskte at perfektioneres i overmeldte
kunst, at borttage. Hvorom jeg sikkerlig uden nogen und-
skyldninger Deres fuldkommen svar og betænkning herved
formodende. Hvad pengene angår, ved de vel selv, at det
ej anderledes være kan, end de jo bør såvel efter sam-
vittighed som ret og billighed at betales. Hvorudover, som
tiden tåler ingen forhaling, forventer og forhåber jeg, at
en af hans forældre inden søndag førstkommande i det se-
nestre sig hos mig til endelig aftale og klarering lader ind-
finde, og forbemeldte Niels Andersen straks uforkhindret
i sin lære komparerer, hvis jeg ej med min vilje skal nø-
des min ret såvel i det første som det sidste ved lov og
ret at sæge. I det øvrige næst flittig hilsen til kæreste
og børn, den højester beskermelse anbefalet af hans tje-

14/9 1711/

(4)

nestvilligste

Glibstrup, den 13. juli anno 1711.

Johan Copie.

Påskriften lyder således:

Højagtbare og velfornemme sr: Rasmus Nielsen Schierlund
sin ~~forældreløse~~. Tjenstligst ad Schierlund.
fornemme ven.

Der på en missive no. 4 fra Rasmus Schierlund af
18. juli 1711 til monsr. Copie ergangen, som i forindførte
indlæg folio 132 indført findes ommeldet, af monsr. Sven-
ning forhen folio 129 produceret med indlægget, er mel-
dende med disse ord:

Erlig, aqbar og velfornemme mand, Hans Kongelig
Majestæts trompeter, monsr. Johan Copie udi Glibstrup,
tjenestlig salutem!

Sader jeg Eder hermed vide, at jeg kan ingen for-
sikring få af drengens [formynder?] for hans arvelod ef-
ter hans salig fader, og jeg kan ikke heller betale det u-
den forsikring, og hans modør undskylder sig, at hun
ikke [haver?] penge, og hun synes også, at det var så
mange, at hun [udi rede ikke kunne dem?] afset, og der-
for vil hun lade drengen blive, det samme har er[
kan?],

Gud straf mig, ikke gøre ved det, at drengen kom
ikke til Eder. Jeg er i Eders egn om en [8?] uger, men
så skal jeg have den øre at tale [med Eder?]. Jeg vil
have Eder med kæreste og dydigste børn Herrens bønhs-
relse befalet. Jeg forbliver Eders ven og ydmuge tjenere
så længe jeg []. R. N. Schierlund

Schierlund, den 18. juli 1711.

Påskriften på forindførte missive består af disse ord:

Hans Kongelig Majestæts trompeter, monsr. Johan Copie
udi Glibstrup, dette ydmyg til hænde ~~at~~ Glibstrup.

Monsr. Johan Copies regning, no. 5, efter indlæggets for-
melding, forhen folio 130 i retten fremlagt, lyder således:

Regning

Over hviz bekostning jeg underskrevne på Rasmus Niel-
sens stiftson udi Skærtund, navnlig Niels Andersen, såvel
udi København som på rejser frem og tilbage har anvendt,
med hviz han mig til lære for trompeterkunster, som sædvan-
ligt, skulle betale, - samt hviz jeg derimod af bemeldte
Niels Andersens forældre har bekommet, nemlig

Debit

Den 18de august 1710, da Niels
Andersen kom til mig, leverede
hans moder mig til rejsepenge
og underholdning til hænde til
København, penge 16 rdl. 4 mk.
Nok bekom jeg ved min hjem-
komst fra København den 8.
juni 1711 [fra samme?] hans
stiffader Rasmus Nielsen
penge 13 rdl. 2 mk.
[og -----] for 1 rdl. 4 mk.
Item af Niels Andersen selv
penge 2 rdl. 2 mk.

34 rdl.

Credit

For Niels Andersens kost udi
København i 35 uger han
der hos mig var, ugentlig
1 rdl., er 35 rdl. -
For vognleje og transport og
overførsel over begge bæl-
ter frem og tilbage med han-
rem og hans skrin
10 rdl. -

For 21 ugers skoleløn á
8 skl., er 1 rdl. 4 mk. 8 skl.
Til blæk og penne [- 3mk. - ?]
Til ved og lys i skolen - 3mk -
Til indgangs penge - 2mk. -
Til nytår - 4mk. -
For hans klæder at sy 1 rdl. 1 mk. -

14/9 1711

(5)

For 1 mundstyk til en trumpet til
hannem 1 rdl. — —

For 1 [sardue?] der til
— 2 mk. —

For 1 katekisme — — 6 skl.

For 1 evangeli bog — — 12 skl.

For papir — 2 mk. —

For 2 par sko 1 rdl. 3 mk. —

For kammer og seng udi de 35
uger, af 1 mk. ugentlig, er
5 rdl. 5 mk. —

For ildebrand betaler han halv-
parten, som er 1 rdl. 3 mk. —

For 4re nægle rins vin forbrugt til
ham i hans svaghed, á 10 skl., er
— 2 mk. 8 skl.

Lærepenge for trompeter kunsten,
som sædvanligt, der for betales
100 rdl. — —

160 rdl. 5 mk. 10 skl.

Når da, hvis jeg har fået kommet, likvideres, mod hvis om-
kostning jeg har anvendt, og mine tilkommende lærepenge, får
jeg til gode hos Rasmus Nielsen Schierlund penge 126 rdl. 5
mk. 10 skl. Der foruden har jeg vel af Rasmus Nielsens kone
fået 10 rdl., mens samme blev mig udi hender hus, da
jeg efter hender begæring på min egen bekostning og med
egen heste og vogn var henrejst, og første aftale om son-
nen blev gjort aleneste af høflighed, til en diskretion foreret

for sådan min rejse, og formedelst jeg skulle endelig tage mig den besværing på at medføre hender son til København etc. Der jeg erbyder ved højeste ed at bekræfte, så samme ej i noget vedkommer denne min fordrende summa.

Datum Glibstrup, den 28de august 1711.

Johan Copie.